

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/190/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323203892
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323203892.2

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti o mal. deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, deti rodičov: D. C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XXX, H. I. a J. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. K. XXXX/X, C., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. detí sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.11.2023 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadala o úpravu styku matky s oboma mal. deťmi tak, že bude oprávnená vykonávať striedavú osobnú starostlivosť o mal. deti každý nepárny rok od 23.12. od 09:00 hod. do 30.12. do 09:00 hod. a otec mal. detí každý páry rok od 23.12. od 09:00 hod. do 30.12. do 09:00 hod.

2. V podanom návrhu matka mal. detí uviedla, že s otcom detí majú obe mal. deti v striedavej osobnej starostlivosti, o čom rozhodol Okresný súd Levice rozsudkom zo dňa 08.03.2023, v ktorom je upravený aj čas starostlivosti o deti počas roka a počas mesiaca august. Ako ďalej uviedla, otec detí odmietol jej návrh týkajúci sa zimných prázdnin, a to konkrétne zámenu týždňov zimných prázdnin, počas ktorých sa striedavo starajú o ich mal. deti. Otec uviedol, že sa riadia súdom stanoveným časom tak ako bolo rozhodnuté. Matka v podanom návrhu poukázala na to, že doteraz sa dokázali dohodnúť každý rok od ich rozvodu tak, aby deti mohli striedavo stráviť raz jeden, raz druhý rodič Vianoce s deťmi. Posledný rok 2022 boli maloleté deti u otca. Ak by rodičia pokračovali podľa rozhodnutia súdu, deti by boli od piatka nepárneho týždňa u otca a najbližšie Vianoce by matka tak strávila s deťmi až v roku 2027. Vzhľadom na uvedené matka žiadala, aby súd neodkladným opatrením upravil jej styk s mal. deťmi počas vianočných sviatkov v tomto roku.

3.

1.

2.

3. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

5. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

6. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.
7. Podľa § 328 odsek 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.
8. Podľa § 328 odsek 2 veta prvá CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.
9. Podľa § 329 odsek 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.
10. Podľa § 329 odsek 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.
11. Podľa § 330 odsek 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.
12. Podľa § 330 odsek 2 CSP ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.
13. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.
14. Podľa § 331 ods. 2 CSP uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.
15. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.
16. Podľa § 28 ods. 1, 2, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. (Zákona o rodine), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
 - a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
 - b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
 - c) správa majetku maloletého dieťaťa.Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.
17. V zmysle č. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.
18. V zmysle čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.
19. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení je súd toho názoru, že cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený.

Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

20. Pokiaľ ide o účel neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí, týmto je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má súd za osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

21. Z pripojených súdnych spisov Okresného súdu Levice sp.zn. 6P/16/2018 vyplýva, že manželstvo rodičov oboch mal. detí bolo rozsudkom č.k. 6P/16/2018-59 zo dňa 16.05.2018, právoplatným dňa 22.05.2018, rozvedené. Zároveň bola v predmetnom rozsudku schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej boli obe mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. C. sumou 70,- eur a na mal. A. sumou 80,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva.

Následne rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6P/13/2020-335 zo dňa 16.02.2022 došlo k zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, pričom bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol mal. A., nar. XX.XX.XXXX zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že otec bude vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa od piatku nepárneho týždňa od 15:00 hod. a matka od piatku párneho týždňa od 15:00 hod., pričom rodičia sú navzájom oprávnení a povinní si mal. dieťa odovzdať a prevziať vždy v piatok o 15:00 hod. počas školského vyučovania v školskom zariadení a v prípade sviatkov alebo školských prázdnin v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa aktuálne vykonávala osobná starostlivosť. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti u mal. A. sa rodičom výživné neurčilo. Zároveň bol upravený styk otca s mal. C., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s ním každú stredu od 15:00 hod. do 19:00 hod. a v nepárnom týždni od piatku od 15:00 hod. do nedele do 19:00 hod. a počas letných prázdnin od 15.07. od 09:00 hod. do 31.07. do 19:00 hod. a od 15.08. od 09:00 hod. do 31.08. do 19:00 hod. s tým, že rodičia sú navzájom oprávnení a povinní si mal. dieťa odovzdať a prevziať v stanovenom čase v mieste bydliska matky.

Následne rozsudkom tunajšieho súdu súd v konaní vedenom pod sp.zn. 6P/144/2022-78 zo dňa 08.03.2023 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol mal. C., nar. XX.XX.XXXX taktiež zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že otec bude vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa od piatku nepárneho týždňa od 15:00 hod. a matka od piatku párneho týždňa od 15:00 hod., pričom rodičia sú navzájom oprávnení a povinní si mal. dieťa odovzdať a prevziať vždy v piatok o 15:00 hod. počas školského vyučovania v školskom zariadení a v prípade sviatkov alebo školských prázdnin v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa aktuálne vykonávala osobná starostlivosť. Rodičia sa zároveň dohodli, že v mesiaci august každoročne bude vykonávať osobnú starostlivosť o mal. C. matka v čase od 01.08. od 15:00 hod. do 15.08. do 15:00 hod. a otec bude vykonávať osobnú starostlivosť o mal. C. v čase od 15.08. od 15:00 hod. do 31.08. do 15:00 hod. s tým, že rodičia si mal. dieťa odovzdajú v mieste bydliska toho rodiča u ktorého sa aktuálne vykonávala osobná starostlivosť. Počas trvania striedavej

osobnej starostlivosti rodičia neboli zaviazaní uhrádzať na mal. dieťa výživné. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.03.2023.

22. Vychádzajúc z osvedčených skutkových okolností prejednávaného prípadu, vyplývajúcich z obsahu návrhu má súd za to, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, smerujúceho k okamžitej zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, naposledy upravených rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 16.02.2022, č.k. 6P/13/2020-335 a rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 08.03.2023, č.k. 6P/144/2022-78, ktorými boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Samostatne bol upravený výkon rodičovských práv a povinností iba v prípade mal. C., a to počas letných prázdnin, nakoľko rodičia sa na úprave styku počas školských prázdnin a sviatkov počas roka vedeli dohodnúť. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa matka mal. detí domáha úpravy styku s mal. A. a C. počas vianočných sviatkov (resp. zimných prázdnin), pričom navrhuje, že bude vykonávať striedavú osobnú starostlivosť o mal. deti každý nepárny rok od 23.12. od 09:00 hod. do 30.12. do 09:00 a otec každý párný rok od 23.12. od 09:00 hod. do 30.12.09:00 hod. Dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia matka vidí v tom, že otec mal. detí jej návrh týkajúci sa výkonu osobnej starostlivosti o mal. deti počas zimných prázdnin (konkrétne zámenu týždňov počas zimných prázdnin) odmietol s tým, že poukázal na posledné súdne rozhodnutie. Ako vyplýva z jej vyjadrenia, doposiaľ sa vedeli s otcom mal. detí na úprave styku počas Vianoc dohodnúť, avšak tohto času dohoda s otcom detí nie je možná. Súd je v danom prípade toho názoru, že o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k obojm maloletým deťom bolo na tunajšom súde právoplatne rozhodnuté, pričom rodičia zabezpečujú striedavú osobnú starostlivosť o mal. deti, ktorá sa vykonáva najmä v záujme mal. detí a nevyplýva, že by v tomto smere bol medzi rodičmi problém. Podaný návrh matky sa týka výlučne úpravy styku počas Vianoc, teda zimných prázdnin mal. detí, pričom rodičia sa doposiaľ na tejto skutočnosti vedeli dohodnúť. Súd poznamenáva, že k úprave a zmene výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom možno pristúpiť len postupom zákonom predvídaným, teda zmenou týchto rozsudkov v riadnom konaní, v ktorom má súd povinnosť zistiť skutočný stav veci a povinnosť postupovať pri prejednaní a rozhodnutí veci tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Uvedené znamená, že v prejednávanom prípade, matka neosvedčila v záujme ochrany života, zdravia a najlepšieho záujmu oboch maloletých detí, nutnosť okamžitého zásahu súdu do pomerov nastavených v ostatných rozhodnutiach súdu, nakoľko neboli splnené podmienky na vyhovieť návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, nakoľko nevznikla potreba dočasne upraviť pomery maloletých detí, keďže ich výchova ani výživa nie sú žiadnym spôsobom ohrozené. Vychádzajúc z účelu neodkladného opatrenia, ktorým je ochrana ohrozeného záujmu dieťaťa s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej je súd názoru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia presahuje zákonom stanovený rámec neodkladného opatrenia a preto ho súd ako nedôvodný zamietol.

23. Súd poukazuje na to, že v prípade, ak by sa rodičia maloletých detí aj naďalej na úprave práv a povinností k mal. deťom nevedeli zhodnúť, môže si tak matka ako aj otec podať na súd návrh vo veci samej (návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom), kedy súd vykoná potrebné dokazovanie a rozhodne, pričom prednostný bude vždy záujem mal. detí. Súd ďalej zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie má len dočasný charakter a preukázanie opodstatnenosti tvrdení účastníkov konania a vysporiadanie sa so všetkými argumentmi by bolo predmetom konania vo veci samej, tak aby súd mohol skonštatovať aká úprava pomerov detí je z hľadiska dlhodobej perspektívy riadnej a všestrannej starostlivosti o maloletých najoptimálnejšia, tak aby boli rešpektované a hájené záujmy v prvom rade maloletých detí a nebol ohrozený ich priaznivý vývoj.

24. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.